

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 258/2021-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Martinom Kubovičom, LL.M., MSc., advokátom, M. R. Štefánika 3080/14, Sereď, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Cdo 263/2019 z 25. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. februára 2021 domáha vyslovenia porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 7 Cdo 263/2019 z 25. novembra 2020. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu navrhuje zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Sťažovateľ sa domáha náhrady trov konania a primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré odôvodňuje pocitmi „*márnosti, krivdy a nespravodlivosti, ktoré ho sprevádzajú pri porušovaní jeho základných práv*“.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 12 000 eur z titulu bezdôvodného obohatenia. Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 14 C 1/2017 z 5. októbra 2017 žalobu zamietol a žalovanému priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu. Okresný súd odôvodnil zamietnutie žaloby tým, že dospel k záveru o platnom uzatvorení kúpnej zmluvy, pričom predmet kúpy kupujúci prevzal a splnomocnenec poverený predávajúcou prevzal kúpnu cenu, ktorú jej následne odovzdal. K námietke žalobcu o sfaľšovaní podpisu predávajúcej na kúpnej zmluve

okresný súd uviedol, že žalovaný konal na základe plnomocenstva a sťažovateľ ako kupujúci vedel, že predávajúca je osoba odlišná od splnomocnenca, ktorý zmluvu podpísal jej menom.

3. Sťažovateľ napadol prvoinštančné rozhodnutie ako celok odvolaním, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 13 Co 6/2018 z 19. marca 2019, pričom napadnuté rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie „*prekvapivo*“, keď dospel k záveru o tom, že kúpna zmluva bola uzatvorená konsenzuálne, pretože predávajúci a kupujúci sa zhodli na predmete kúpy a cene, pričom predmet kúpy bol odovzdaný kupujúcemu, ktorý ho prevzal a zaplatil predávajúcej kúpnu cenu prostredníctvom splnomocneného zástupcu, teda na strane žalovaného nemožno dospieť k záveru o získaní bezdôvodného obohatenia.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré odôvodnil existenciou vady v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľa. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namietal, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté touto vadou. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu nesprávneho právného posúdenia veci uzavrel, že sťažovateľom formulovaná právna otázka nie je vymedzená jasným, zrozumiteľným a určitým spôsobom, má skutkovú, nie právnu povahu, a, napokon, nejde o otázku, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Najvyšší súd teda dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že v jeho právnej veci najvyšší súd neaplikoval § 420 písm. f) CSP, pokiaľ ide o prípustnosť a dôvodnosť dovolania ústavne súladným spôsobom, a napadnuté uznesenie považuje za nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené, keďže mu neposkytlo odpovede na jeho podstatné argumenty uvedené v dovolaní. Sťažovateľ zastáva názor, že vo vzťahu k dovolaním namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci najvyšší súd uplatnil „*prísnu formálnu interpretáciu právneho predpisu*“ [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP], ktorá „*vybočuje z ústavných medzí a opomína skutočný účel relevantnej právnej normy, resp. nie je v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu*“. Tým, že najvyšší súd odmietol pripustiť dovolanie týkajúce sa ustálenia správneho právného posúdenia veci na základe toho, že sťažovateľ vymedzil právnu otázku „*nie podľa predstáv*“ najvyššieho súdu, porušil podľa sťažovateľa jeho základné právo na prístup k súdu.

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti podrobne opisuje skutkový stav veci a predostiera ústavnému súdu svoje právne posúdenie, pričom poukazuje na právne závery a rozhodnutia rozličných súdnych autorít, ako domácich, tak i zahraničných.

8. Napokon sťažovateľ argumentuje, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti nemá vedomosť o zložení senátu, v akom rozhodoval najvyšší súd o jeho dovolaní, čo „*nastolilo dohady*“ a vyvolalo pochybnosti a nedôveru o tom, či vlastne rozhodovali v jeho právnej veci zákonní sudcovia.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

10. Ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

11. Sťažovateľ namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodňuje predovšetkým nesprávnou aplikáciou ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ako i jeho nedostatočným odôvodnením a nepreskúmateľnosťou.

12. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa, pričom zistil, že sťažovateľ v dovolaní uplatnil oba dovolacie dôvody, teda podľa § 431 ods. 1 CSP, ktorý vymedzil vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, a tiež dovolací dôvod nesprávneho právneho poučenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), pričom prípustnosť dovolania vyvodil z § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

13. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že dovolací súd dospel k záveru, že čo sa týka dôvodu podľa § 431 ods. 1 CSP, v zmysle uplatnenej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie neprípustné, pretože nezistil v konaní odvolacieho či prvoinštančného súdu namietanú vadu.

14. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyšší súd okrem iného uvádza:

«... žalobca v podanom dovolaní síce namietal, že odvolací súd nedal odpoveď na jeho podstatný argument, za ktorý považoval jeho tvrdenie, že žalovaný konal na vlastný účel a vo vlastnom mene, avšak sám (dovolateľ) zároveň v podanom dovolaní tvrdil, že ak nižšie súdy na tento jeho argument reagovali v dôvodoch ich rozhodnutí, nimi vyslovené názory boli nesprávne (vo vzťahu k napadnutému odvolaciemu rozhodnutiu išlo o jeho právny záver, že kúpnu zmluvu bola uzavretá konsenzom, pozn.). Inak povedané žalobca v skutočnosti nenapádal zmätočnosť na strane odvolacieho súdu, spočívajúcu v tom, že sa nezaoberal podstatným argumentom vzneseným žalobcom, ale napadal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktorý (aj) napriek odlišnému názoru žalobcu považoval kúpnu zmluvu za konsenzuálne uzavretú medzi matkou žalovaného u žalobcom. Dovolací súd uvádza, že takto žalobcom v dovolaní namietaná zmätočnosť podľa § 420 písm. f) CSP tvorila (aj) základ jeho žalobnej a predsúdnej argumentácie, na základe ktorej sa domáhal vydania neoprávneného prospechu od žalovaného.

Nižšie súdy však v procese zisťovania skutkového stavu a dokazovania dospeli k iným skutkovým a právnym záverom, ako tvrdil žalobca. Pre záver o tom, že bola platne uzavretá kúpna zmluva medzi matkou žalovaného a žalobcom, nižšie súdy neprikladali rozhodujúci význam tomu, že na jednom exemplári písomnej kúpnej zmluvy sa nachádzal na strane predávajúceho podpis Janštova, ktorý učinil jej syn (žalovaný). Odvolací súd v zhode so skutkovým stavom zisteným prvostupňovým súdom (pozri body 27 a 28 jeho dôvodov) uzavrel, že kúpna zmluva medzi matkou žalovaného (predávajúca) a žalobcom (kupujúci) bola platne uzavretá, „pričom je preukázané že zmluvné strany sa zhodli (dosiahli konsenzus) o predmete kúpy a kúpnej cene, žalobcovi ako kupujúcemu bol odovzdaný predmet kúpy a žalobca ako kupujúci predmet kúpy prevzal a zaplatil predávajúcej dohodnutú kúpnu cenu prostredníctvom splnomocneného zástupcu, došlo k uzavretiu konsenzuálnej kúpnej zmluvy, a teda na strane žalovaného sa nemôže jednať o bezdôvodne obohatenie.“ Dovolací súd k uvedenému dodáva, že vo vzťahu k forme posudzovanej kúpnej zmluvy Občiansky zákonník nepredpisuje nijakú osobitnú formu, teda nemusí mať nevyhnutne písomnú formu.»

15. Dovolací súd konštatoval, že odvolací súd v zhode so skutkovým stavom zisteným prvostupňovým súdom a jeho závermi (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) v napadnutom rozhodnutí jasne a zrozumiteľne uviedol dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie, rovnako tak sa zaoberal najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviedol dostatočným spôsobom dôvody pre potvrdenie prvostupňového rozsudku.

16. Najvyšší súd poukázal tiež na to, že pokiaľ dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu aj nesprávne právne posúdenie veci, považuje za potrebné poznamenať, že pri posudzovaní, či došlo postupom odvolacieho súdu k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces, sa nemôže zaoberať vecnou správnosťou právnych záverov v ňom obsiahnutých.

17. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom nesprávneho právneho posúdenia veci dovolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia poukazuje na námietku sťažovateľa, že všeobecné súdy nesprávne právne vyriešili otázku „*Možno z právneho úkonu listiny kúpnej zmluvy zo dňa 27. 05.2015, ktorý uskutočnil žalovaný vyvodit', že nekonal vo vlastnom mene u na vlastný účet, ale menom splnomocniteľa, aj keby rozsah splnomocneniu na tento právny úkon dopadal?*“. K takto formulovanej otázke najvyšší súd uvádza, že jej konštrukcia je neurčitá a nezrozumiteľná, má skutkovú, a nie právnu povahu a na jej riešení odvolací súd ani nezaložil svoje rozhodnutie.

18. Dovolací súd vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia predovšetkým uvádza: „... z vykonaných dôkazov mali nižšie súdy dostatočne preukázané, že v súvislosti so spornou kúpnu zmluvou boli splnené všetky podstatné zákonné náležitosti kúpnej zmluvy, vyplývajúce z ustanovenia § 588 OZ. Nebolo preto v okolnostiach posudzovanej veci nevyhnutné vychádzať výlučne z písomne uzavretej kúpnej zmluvy z 27. mája 2015, (iba) na vade ktorej - jej podpisu - založil žalobca celú žalobnú, odvolaciu a dovolaciu argumentáciu. Možno preto uzavrieť, že takto žalobcom položená otázka jednak nepredstavovala kruciálny právny záver odvolacieho súdu, na ktorom založil svoje rozhodnutie - nebola teda pre jeho právne závery otázkou podstatnou a jednak žalobca v podstate namietal správnosť skutkových zistení súdov v procese dokazovania a jeho hodnotenia. Inak povedané, v tomto prípade žalobca fakticky namietal, že odvolací súd nevyhodnotil správne predložený listinný dôkaz (písomnú kúpnu zmluvu) súvisiaci s podpisom na strane predávajúcej. Nižšie súdy však na základe iných dôkazov dospeli k záveru, že kúpna zmluva (aj keby nebola v písomnej forme, pozn.) bola uzavretá zákonom predpokladaným spôsobom.“

19. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia možno vyvodit', že najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľa primeraným spôsobom odôvodnil, pričom tento jeho záver nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu, t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal s dovolacími námietkami sťažovateľa vo vzťahu k oboj dovolacím dôvodom, pričom závery, ku ktorým dospel, podrobne, jasne a zrozumiteľne vysvetlil.

20. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné poznamenať, že dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky dovolacie námietky, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o dovolaní podstatný význam. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (podobne II. ÚS 114/2021 a tam citovaná judikatúra).

21. Právne závery, ktoré viedli najvyšší súd v konečnom dôsledku k odmietnutiu dovolania, majú podľa názoru ústavného súdu oporu nielen v aplikovaných ustanoveniach Civilného sporového poriadku, ale i v judikatúre najvyššieho súdu, na ktorú v odôvodnení napadnutého uznesenia

poukazuje. Uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov považuje ústavný súd za ústavne konformný, nepopierajúci ich účel a význam, preto podľa názoru ústavného súdu nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do označených práv sťažovateľa.

22. V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že mu nie je známe zloženie senátu najvyššieho súdu 7 Cdo 263/2019, ktorý rozhodoval o jeho dovolaní a jeho pochybnosti, či rozhodovali v jeho právnej veci zákonní sudcovia, poukazuje ústavný súd na úplné znenie Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2019 v znení opatrenia č. 1 až 15 [všeobecná časť čl. III, osobitná časť – senáty občianskoprávneho kolégia (zloženie, pôsobnosť, pojednávacie dni, pojednávacie miestnosti)] v spojení s čl. 38 ods. 1 a 2 Rokovacieho poriadku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

23. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

24. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2021

Peter Molnár
predseda senátu